

ฉบับที่ ๒๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การพนัน มีต้นกำเนิดในประเทศจีน เมื่อประมาณ ๑๐๐ ปีก่อนคริสตศักราช แล้วแพร่หลายไปในประเทศอินเดียและประเทศตะวันตก ส่วนในประเทศไทย ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าเข้ามาในยุคใด แต่สันนิษฐานว่าการพนันเข้ามาในประเทศไทย โดยการติดต่อทางการค้ากับประเทศจีน ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี * การพนันประเภทนั้น คือ ถั่วโป แม้ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าการพนันเข้ามาในประเทศไทยในยุคใด แต่มีหลักฐานปรากฏในจดหมายเหตุของลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส สมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ บันทึกไว้ตอนหนึ่งว่า “ชาวสยามรักการเล่นพนันกันเหลือเกิน จนกระทั่งฉิบหายชายตนหรือไม่ก็ขายบุตรธิดาของตน (ให้ตกเป็นทาส) ด้วยในประเทศนี้...”[†]

จะเห็นได้ว่าการพนันและโรคติดเชื้อ Covid-19 มีลักษณะเหมือนกันอยู่ประการหนึ่ง คือ มีแหล่งกำเนิดจากที่เดียวกัน และแม้ Covid-19 จะมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโลกเป็นอย่างมาก ธุรกิจบางประเภทที่ไม่มีใครคาดคิดว่าจะล้มละลาย ก็อาจล้มละลายได้ แต่ Covid-19 ก็ยังต้องยอมแพ้ต่อการพนัน เพราะ Covid-19 ไม่มีผลกระทบต่อกิจกรรมการเล่นการพนันของคนไทย เนื่องจากสื่อมวลชน ได้รายงานข่าวว่า “จากสถานการณ์โควิด-19 แม้ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) หรือ ศบค. จะห้ามเล่นการพนันทุกชนิด แต่จากการเฝ้าระวังกลับพบตัวเลขการตรวจจับลักลอบเล่นพนันแทบจะรายวัน มีนักพนันฝ่าฝืนพรก.ฉุกเฉินฯ ทั้งๆ รู้ว่าเสี่ยงติดโรค เสี่ยงโดนจับปรับในอัตราโทษที่สูง ขณะเดียวกันในโลกโซเชียล มีการโพสต์และแชร์เชิญชวนให้เล่นพนันทางออนไลน์มากขึ้น...”[‡]

การพนันในประเทศไทยมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่มีการพนันชนิดหนึ่งที่เป็นที่รู้จักกันดี คือ สลากกินรวบ ศาลฎีกาเคยพิพากษาไว้ว่า การเล่นการพนันสลากกินรวบต้องมีผู้เล่นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเป็นเจ้าของ ฝ่ายหนึ่งเป็นลูกค้าเข้าแทง แต่ตำรวจได้ปลอมตัวไปซื้อสลากกินรวบ โดยไม่มีเจตนาเล่นด้วย จำเลยจึงไม่มีความผิด[§] อย่างไรก็ตามศาลฎีกาก็เคยมีคำพิพากษาไว้ว่า การพนันสลากกินรวบไม่จำเป็นต้องมีผู้เล่นสองฝ่าย

* ที่มา https://www.baanjomiyut.com/library_3/extension-1/bet/02.html

† ที่มา กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย โดย ศ.ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์

‡ ที่มา <https://www.posttoday.com/social/general/23249>

§ คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๘๒๙/๒๕๐๐

ในขณะที่จับกุม เพียงแต่จำเลยขายสลากกินรวบก็เป็นความผิดแล้ว การที่ตำรวจไปซื้อสลากกินรวบจากจำเลย เพื่อประสงค์จะทำการจับกุมจำเลยนั้น เป็นการแสวงหาพยานหลักฐานในการกระทำความผิดของจำเลย ไม่เป็นเหตุให้จำเลยอ้างเป็นข้อแก้ตัวให้พ้นผิดไปได้**

ท่านที่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง เล่นการพนัน ก็มีมูลเป็นความผิดทางวินัย เช่นกัน ดังอุทธรณ์ก่อนทำผิดฉบับนี้ รับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า เจ้าหน้าที่สำนักงานคุมประพฤติแห่งหนึ่ง เล่นการพนันประเภทไพ่แปดเก้า ไพ่รัมมี่ และไฮโลร่วมกับเพื่อนร่วมงานที่พักอาศัยอยู่ที่เดียวกันภายหลังเลิกงานแล้ว เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียดหลังจากทำงานเหน็ดเหนื่อยมาตลอดทั้งวัน โดยมีได้หมกมุ่น แต่จะเล่นเป็นครั้งคราว ได้เสียครั้งละไม่มาก เป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว จึงต้องรับโทษทางวินัย

สาเหตุการเล่นการพนัน มาจากความเครียดและหวังโชค แต่หากยังคิดถึงคำพูดเตือนสติ นักพนันที่ว่า โจรปล้นสิบครั้ง ยังเหลือบ้าน ไฟไหม้สิบครั้งยังเหลือที่ดิน เล่นการพนันเพียงครั้งเดียว ไม่เหลืออะไรเลย และถ้าเป็นข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง เล่นการพนัน อาจจะต้องออกจากงานด้วย ดังนั้น การพนัน จึงไม่ใช่กิจกรรมที่เล่นเพื่อการคลายเครียด และส่วนใหญ่จะไม่โชคดีมีเงินมีทองจากการเล่นการพนัน แต่กลับจะมีความเครียดเพิ่มขึ้น จากการเสียการพนันและหมดเนื้อหมดตัวตกเป็นผู้ล้มละลายหรือต้องถูกจับกุม ดำเนินคดีอาญา ข้อหาลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ริดทรัพย์ ฉ้อโกง หรือถูกชักชวนจากเจ้าหน้าที่ให้ทำหน้าที่ “ส่งยา” ให้แก่เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติด หรือต้องไปค้าประเวณี เพื่อหาเงินมาใช้หนี้การพนัน

ดังนั้น ถ้ามีความเครียด ก็ต้องหาวิธีการผ่อนคลายความเครียดในทางที่ถูกที่ควร อย่าหันไปเล่นการพนัน หรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเฉพาะในสถานการณ์ตึงเครียดจาก Covid -19 การพนันหรือยาเสพติด ไม่ใช่ทางออกในการแก้ไขปัญหาความเครียด พึงระลึกไว้ว่า การเล่นการพนัน การเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นการกระทำผิดทั้งทางอาญาและทางวินัย ในโอกาสถัดไป กลุ่มวินัยจะหยิบยกเรื่องเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการให้กู้เงินโดยเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด จะมีความผิดวินัยฐานใด ร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ขอได้โปรดติดตามอุทธรณ์ก่อนทำผิดฉบับถัดไป ด้วยรักจากใจกลุ่มวินัย *เพราะรักจึงบอก ก่อนที่ใครบางคนจะทำผิด*

จัดทำโดย : กลุ่มวินัย กองบริหารทรัพยากรบุคคล กรมคุมประพฤติ
นางสาวปิยพร ภารศิลป์ นิตกรชำนาญการพิเศษ
นายกฤษฎา กนกกุลชัย พนักงานคุมประพฤติปฏิบัติการ
นายเกียรติ เอียดตรง นิตกรปฏิบัติการ

** คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๐/๒๕๐๘